

การศึกษาความแตกต่างของคำพ้องความหมายภาษาจีนในการ สอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5

A Study of the Differences of Chinese Synonyms used in HSK5 (Hanyu Shuiping Kaoshi)

วันที่รับบทความ: 20 ธันวาคม 2564

ชนิชา คิตประเสริฐ¹

วันที่แก้ไขบทความ: 14 มีนาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ: 28 มีนาคม 2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะความแตกต่างด้านความหมาย ไวยากรณ์ และการนำไปใช้ของคำพ้องความหมายภาษาจีนในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 โดยศึกษา เฉพาะคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างด้านความหมายของ คำพ้องความหมายแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) การเน้นความหมายแตกต่างกัน แบ่งเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่ (1) เน้นความหมายไปทางตรงข้าม (2) ความหมายเน้นของคำหนึ่งครอบคลุมอีกคำหนึ่ง (3) หน่วยคำต่างกันการเน้นความหมายต่างกัน 2) ระดับความหมายแตกต่างกัน 3) ขอบเขตของความหมายแตกต่างกัน 4) การประยุกต์ใช้ความหมายต่างกัน และ 5) รายการความหมายแตกต่างกันความแตกต่างด้านไวยากรณ์ สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) แตกต่างด้านคุณสมบัติทางไวยากรณ์ แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่ (1) ชนิดและหน้าที่ของคำ (2) การซ้ำคำ 2) การรวมตัวและการกระจายตัวของคำใน ประโยค แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่ (1) ส่วนหน้าและส่วนหลังของคำพ้องแตกต่างกัน (2) ตำแหน่งของคำพ้องในประโยคต่างกัน และ 3) รูปประโยคที่ปรากฏต่างกันความแตกต่างด้านการนำไปใช้สามารถ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) รูปแบบภาษาต่างกัน แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่ (1.1) ภาษาพูดหรือ ภาษาเขียน (1.2) โอกาสที่นำไปใช้แตกต่างกัน (2) สีสันด้านอารมณ์ความรู้สึกต่างกัน ได้แก่ ความหมาย บวก ความหมายลบหรือแฝงความหมายที่แสดงความรู้สึกเคารพนับถือ ทั้งนี้คำพ้องแต่ละคำมีความแตกต่างหลายด้านรวมกัน ดังนั้น การวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องควรวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ร่วมกัน

คำสำคัญ: ความแตกต่าง คำพ้องความหมายภาษาจีน ข้อสอบวัดระดับภาษาจีน

---

¹ อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
e-mail: chanicha.ki@ssru.ac.th

A Study of the Differences of Chinese Synonyms used in HSK5 (Hanyu Shuiping Kaoshi)

Received: December 20, 2021

Chanicha Kidprasert¹

Revised: March 14, 2022

Accepted: March 28, 2022

Abstract

This paper aims to study Chinese synonyms used in HSK5 (Hanyu Shuiping Kaoshi) for Thai learners with the emphasis on nouns, verbs, adjectives and adverbs. The study showed 5 categories of meaning differences i.e., 1) intensification of differences in meaning divided into 3 sub-categories i.e., (1) intensification of antonyms (opposites), (2) intensification of words having the same or nearly the same meaning as another 3) different morphemes causing different intensification of meanings; 2) degrees of meaning difference, 3) different scopes of meanings, 4) application of meaning and 5) different meaning lists. 3 categories of differences in grammar were identified i.e., 1) differences between grammatical characteristics i.e., (1) types and function of words and (2) repetition of words; 2) word formation and morphological segmentation in a sentence divided into 2 sub-categories i.e., (1) differences between prefixes and suffixes of synonyms (2) different synonym positioning in a sentence and 3) different sentence patterns. Differences in application could divide into 2 categories i.e., (1) difference forms divided into 2 sub-categories i.e., (1.1) oral form or written form, (1.2) real-world application; 2. mood i.e., affirmative (positive), negation (negative), indicative (neutral) or connotation expressing respectfulness. Each synonym differs in various combining categories, therefore they should be analyzed in every category together.

Keywords: the Differences, Chinese synonyms, HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi)

---

¹ Lecturer at Department of Chinese Language, Faculty of Humanities and Social Sciences SuanSunandha Rajabhat University
e-mail: chanicha.ki@ssru.ac.th

บทนำ

ภาษาจีนกลางมีคำพ้องความหมายอยู่มากเมื่อผู้เรียนเรียนในระดับที่สูงขึ้นเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้นผู้เรียนมักเจอปัญหาเกี่ยวกับการใช้คำพ้องความหมายกล่าวคือคำที่มีความหมายคล้ายกันแปลเป็นภาษาไทยได้เหมือนกันดังนั้นผู้เรียนอาจจะสับสนไม่เข้าใจว่าคำพ้องนั้น ๆ มีความหมายเหมือนกันโดยสิ้นเชิงหรือไม่มีวิธีการใช้คำที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรรวมถึงในบริบทใดใช้แทนกันได้หรือบริบทใดใช้แทนกันไม่ได้

งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (偏误分析) ของการใช้ภาษาจีนในด้านต่าง ๆ มักพบปัญหาข้อผิดพลาดในการแทนที่ของคำที่ผิดความหมาย (误代) สุพิชญาชัย โชติรานันท์ (2558) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของนักศึกษาไทยพบว่านักศึกษาผิดพลาดในเรื่องการแทนที่มากที่สุด เช่น “慷慨—大方” “概念—思想” เป็นต้น สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งเกิดจากนักศึกษาไม่สามารถแยกแยะความหมายของคำศัพท์ ที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้ รวมถึงความรู้ด้านไวยากรณ์จีนยังไม่ดีพอ หรือแม้แต่สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยก็ยังพบปัญหาในด้านการเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกัน ในบริบทที่ต่างจากภาษาจีนกลาง ซึ่งถ้ามองในมุมของการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศแล้ว ความแตกต่างนี้ถือว่าเป็นข้อผิดพลาดด้านการแทนที่ของคำที่ผิดความหมายได้เช่นกัน จากการศึกษาวิจัยของ 秀莲 (Chanicha Kidprasert) (2016) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาจีนกลางและภาษาจีนที่ใช้ในสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาจีนของไทยพบความแตกต่างเรื่องการใช้คำศัพท์ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย เช่น “当乃素贴等头人到后就获该机构高工迎接。” (《中华日报》2014/4/19 8 版) เห็นได้ว่าคำว่า “获……迎接” ในประโยคนี้ในภาษาจีนกลางควรใช้คำว่า “受……的欢迎” ซึ่งเมื่อแปลคำศัพท์นี้เป็นภาษาไทยแล้วนั้น “获” และ “受” จะมีความหมายว่า “ได้รับ” อีกทั้ง “迎接” และ “欢迎” จะมีความหมายว่า “การต้อนรับ”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำพ้องความหมาย เป็นข้อผิดพลาดที่สำคัญในกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนของชาวไทย ซึ่งผู้เรียนในระดับต้นถึงระดับกลางเมื่อพบคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมายก็มักจะเปิดพจนานุกรมจีน-ไทยโดยคำศัพท์บางคำมีคำแปลภาษาไทยเป็นคำเดียวกัน จึงทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความแตกต่างของคำและส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการนำคำนั้นๆ ไปใช้ได้อย่างไรก็ดี การวิเคราะห์หาความแตกต่างเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนคำพ้องความหมาย หากผู้เรียนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของคำพ้องความหมายอย่างถูกต้องแล้วนั้นจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้คำพ้องความหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างด้านความหมายไวยากรณ์และการนำไปใช้ของคำพ้องความหมายในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาลักษณะความแตกต่างของคำพ้องความหมายที่ใช้ในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 โดยศึกษาเฉพาะคำนามคำกริยาคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งนี้คำศัพท์ในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ระดับ 5 มีทั้งหมด 2,500 คำ ซึ่งมีคำศัพท์ที่เพิ่มมาจากระดับ 1-4 จำนวน 1,300 คำ โดยงานวิจัยฉบับนี้จะคัดเลือกคำพ้องความหมายที่ผู้เรียนชาวไทยมักเกิดความสับสนจากคำศัพท์ 1,300 คำนี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างในด้านความหมายไวยากรณ์และการนำไปใช้

นิยามคำศัพท์

เนื่องด้วยคำพ้องความหมายเป็นโจทย์วิจัยหนึ่งที่มีผู้สนใจศึกษาอย่างกว้างขวางจึงมีการบัญญัติศัพท์นิยามและจำกัดขอบเขตของคำพ้องความหมายที่แตกต่างกันออกไปงานวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศดังนั้นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ “คำพ้องความหมายภาษาจีน” (近义词) ในที่นี้จะหมายถึงคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันแต่ใช้ต่างกันหรือเป็นคำที่ผู้เรียนมักเกิดความสับสนและนำไปใช้ผิดได้ง่าย ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้จะเรียก “คำพ้องความหมายภาษาจีน” โดยย่อว่า “คำพ้อง”

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มคำพ้องจากรายการคำศัพท์ 1,300 คำ โดยอ้างอิงจากพจนานุกรมคำพ้องความหมาย 《1700 对近义词语用法对比》

2) สํารวจคำแปลภาษาไทยของคำศัพท์จากพจนานุกรมจีน-ไทยเพิ่มเติมเพื่อนำมาพิจารณาคำอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในพจนานุกรมคำพ้องความหมายแต่มีแนวโน้มว่าผู้เรียนชาวไทยจะเกิดความสับสนได้ง่าย

3) วิเคราะห์คำพ้องโดยสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยตัวอย่างประโยคที่นำมาใช้ในการเปรียบเทียบจะอ้างอิงจากพจนานุกรมคำศัพท์ 《新 HSK5000 词分级词典(四~五级)》

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคำพ้องมาวิเคราะห์หาความแตกต่างตามกรอบการวิเคราะห์ของ 赵新, 洪炜, 张静静 (2014, p.74) โดยจะวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ความหมายไวยากรณ์และการนำไปใช้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางสรุปกรอบการวิเคราะห์คำพ้องความหมายภาษาจีน

รายการเปรียบเทียบ	ประเด็นที่วิเคราะห์
การเปรียบเทียบด้านความหมาย (语义对比)	การเน้นความหมาย (语义重点)
	ระดับความหมาย (语义强度)
	ขอบเขตของความหมาย (语义范围)
	การประยุกต์ใช้ความหมาย (语义适用)
	ความแตกต่างของรายการความหมาย (义项差异)
การเปรียบเทียบด้านไวยากรณ์ (语法对比)	ลักษณะเด่นทางไวยากรณ์ (语法特征)
	การรวมตัวและการกระจายตัวของคำในประโยค (组合分布)
	รูปประโยคที่ปรากฏ (句类句型句式)
การเปรียบเทียบด้านการนำไปใช้ (语用对比)	รูปแบบภาษา (风格特点)
	สีนัยด้านอารมณ์ความรู้สึก (感情色彩)
	พื้นที่ที่ใช้ (地方特色)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ความแตกต่างด้านความหมาย

การวิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างด้านความหมายของคำพ้องตามกรอบการวิเคราะห์ที่กำหนด แบ่งเป็น 5 ประเด็นได้แก่การเน้นความหมาย ระดับความหมาย ขอบเขตของความหมาย การประยุกต์ใช้ความหมาย และความแตกต่างของรายการความหมาย

1.1 การเน้นความหมาย คำพ้องบางกลุ่มมีความหมายคล้ายคลึงกันมากแต่ความหมายของคำพ้องมีการเน้นหนักไปคนละด้าน ได้แก่

1) เน้นความหมายไปในทางตรงข้ามกัน เช่น

借口—理由 (ข้ออ้าง-เหตุผล)

ทั้งคู่ต่างบ่งบอกสาเหตุของการกระทำ “借口” หมายถึงข้ออ้าง ข้อแก้ตัว โดยทั่วไปแล้วไม่ใช่เรื่องจริง เช่น 他说生病不来了, 只是个借口。(×理由) (เขาบอกว่าไม่สบายมาไม่ได้ เป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น) “理由” หมายถึงเหตุผลที่ผ่านการไตร่ตรอง โดยทั่วไปเป็นเรื่องจริง เช่น 你能告诉我辞职的理由吗? (×借口) (คุณบอกสาเหตุที่ลาออกกับฉันได้ไหม)

规律—规则 (กฎเกณฑ์-กฎระเบียบ)

“规律” เมื่อเป็นคำนาม หมายถึงกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วตามสภาพความเป็นจริง ไม่ใช่สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น 人的生老病死是自然规律。(×规则) (เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นกฎธรรมชาติ) “规则” หมายถึงกฎเกณฑ์ที่คนกำหนดขึ้นมาเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น 司机违反了交通规则, 就会受到处罚。(×规则) (ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎจราจรจะถูกลงโทษ)

2) ความหมายเน้นของคำหนึ่งครอบคลุมอีกคำหนึ่ง เช่น 成长—生长 (เติบโต-เจริญเติบโต)

คำศัพท์ทั้งสองคำมีความหมายเกี่ยวกับ “การเจริญเติบโต” บางครั้งสามารถใช้แทนที่กันได้ เช่น 我从小生长/成长在农村。(ฉันเกิดและโต/โตมาในชนบทตั้งแต่เด็ก) “生长” หมายถึง เกิดและเจริญเติบโต สามารถใช้ได้กับคนสัตว์และพืช เช่น 植物的生长离不开阳光雨水。(×成长) (การเจริญเติบโตของพืชขาดแสงแดดและฝนไม่ได้) แต่ “成长” จะหมายถึงการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ส่วนใหญ่มักใช้กับคน ไม่ใช้กับสัตว์และพืชยกตัวอย่าง เช่น 他们是 80 年代成长起来的科学家。(×生长) (พวกเขาเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่เติบโตมาในยุค 80) จะเห็นได้ว่า “生长” หมายถึงเกิดและเติบโต แต่ “成长” มีความหมายว่าเติบโตเท่านั้น

3) หน่วยคำต่างกัน การเน้นความหมายต่างกัน คำพ้องที่มีหน่วยคำต่างกัน ทำให้การเน้นความหมายแตกต่างกันออกไปตามความหมายของหน่วยคำนั้น ๆ โดยคำพ้องทุกคำที่มีการเน้นความหมายต่างกัน ทั่วไปแล้วสามารถวิเคราะห์ได้จากหน่วยคำที่ต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น

辩论—争论 (เถียง อภิปราย-โต้แย้ง)

“辩” หมายถึง วินิจฉัย แยกแยะ “辩论” จึงเป็นการกระทำที่มีหรือไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก็ได้ โดยทั้งสองฝ่ายจะใช้เหตุผลบางประการมายืนยันอธิบายความคิดของตน เช่น 这场辩论非常精彩, 双方的理由都很充分。(×争论) (การอภิปรายนี้น่าตื่นเต้นมาก ทั้งสองฝ่ายต่างมีเหตุผลเต็มที่) “争” หมายถึง ช่งชิง แย่งชิง ทะเลาะ ดังนั้น “争论” จึงเป็นการกระทำที่มักจะไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า โดยทั่วไปทั้งสองฝ่ายอาจจะมีหรือไม่มีเหตุผลก็ได้ อีกทั้งการโต้แย้งจะมีความรุนแรงและวุ่นวายกว่า ยกตัวอย่างเช่น 他们俩声音很大, 好像在争论着什么。(×辩论) (พวกเขาทั้งสองเสียงดังมารวกับว่ากำลังโต้เถียงอะไรกันอยู่)

1.2 ระดับความหมาย คำพ้องบางคำมีความหมายพื้นฐานเหมือนกัน แต่มีระดับความหมายที่หนักหรือเบา มีน้ำเสียงที่อ่อนหรือแข็งต่างกัน เช่น

爱惜—珍惜 (รักและทะนุถนอม-เห็นคุณค่า)

“爱” หมายถึง รัก “爱惜” หมายถึง รักและทะนุถนอม เน้นความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ “珍” หมายถึง ล้ำค่า “珍惜” เน้นทะนุถนอมและเห็นคุณค่าเหมือนทรัพย์สินสมบัติอันล้ำค่า “珍惜” จะมีระดับความหมายที่หนักกว่า “爱惜” เช่น 珍惜时间就是珍惜生命。(✓爱惜) (เห็นคุณค่าของเวลาเท่ากับเห็นคุณค่าของชีวิต) จากตัวอย่างข้างต้น “珍惜” และ “爱惜” สามารถใช้แทนที่กันได้ แต่ “珍惜” จะมีความหมายที่หนักกว่า

碰—撞 (กระทบ-ชน)

คำศัพท์ทั้งสองคำหมายถึงวัตถุกระทบกันเหมือนกัน แต่ “撞” จะชนรุนแรงกว่า “碰” เช่น 她不小心把桌子上的酒瓶碰倒了。(×撞) (เธอเผลอชนขวดไวน์บนโต๊ะหก) 一辆卡车把一辆小汽车撞翻了。(×碰) (รถบรรทุกเสียหลักชนรถยนต์จนพลิกคว่ำ)

1.3 ขอบเขตของความหมาย หมายถึง เป้าหมายหรือสิ่งที่คำพ้องอ้างถึงมีขนาดขอบเขต (ใหญ่-เล็ก) จำนวน (มาก-น้อย) ระยะเวลา (สั้น-ยาว) ต่างกัน เช่น

制造—制作 (ประดิษฐ์-สร้าง)

“制造” เป้าหมายใหญ่กว่า งานซับซ้อนกว่า เช่น 这个机器人是几个工厂联合制造的。(×制作) (หุ่นยนต์ตัวนี้ผลิตโดยความร่วมมือของโรงงานหลายแห่ง) “制作” เป้าหมายค่อนข้างเล็ก ส่วนใหญ่เป็นพวกเฟอร์นิเจอร์หรืองานฝีมือที่ไม่ซับซ้อน เช่น 他会制作风筝。(×制造) (เขาทำว๊วเป็น)

领导—指导 (นำ-ชี้แนะ)

“领导” เมื่อเป็นคำกริยา หมายถึง นำ โน้มนำ ส่วนใหญ่มักจะเป็นการนำกลุ่มคนจำนวนมาก เช่น 他领导着一个大公司, 每天都很忙。(×指导) (เขาเป็นผู้นำบริษัทขนาดใหญ่และยุ่งมากทุกวัน) “指导” เป็นการชี้แนะเฉพาะคนหรือกลุ่มคนจำนวนน้อย เช่น 他的毕业设计还没完成, 张老师还得继续指导。(×领导) (โครงการสำเร็จการศึกษาของเขายังไม่เสร็จ และอาจารย์จำเป็นต้องคอยชี้แนะเขาต่อไป)

目前—如今 (ขณะนี้-ปัจจุบันนี้)

“目前” จะหมายถึงช่วงระยะเวลาในปัจจุบัน หรือช่วงเวลาขณะที่กำลังพูด จะใช้กับช่วงเวลาที่ยาวสั้นกว่า เช่น 目前哈尔滨的疫情控制住了。(×如今) (ตอนนี้โรคระบาดในฮาร์บินคุมอยู่แล้ว) แต่ “如今” จะใช้กับช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน เช่น 如今哈尔滨的变化很大。(×目前) (ในปัจจุบันนี้ฮาร์บินเปลี่ยนไปมาก) จากตัวอย่าง “如今” มีระยะเวลาที่ยาวนาน กล่าวคือเมื่อเปรียบเทียบกับหลายปีก่อนตอนนี้ฮาร์บินเปลี่ยนไปมาก

1.4 การประยุกต์ใช้ความหมาย ความหมายของคำพ้องส่งผลต่อการนำไปใช้กับเป้าหมาย สถานการณ์หรือการกระทำและเวลาของการเกิดเหตุการณ์ที่แตกต่างกัน

1) **เป้าหมาย** ความหมายคำพ้องนั้น ๆ เหมาะจะใช้กับเป้าหมายแบบใด กล่าวคือใช้กับประธานหรือกรรมแบบใด เช่น เป็นคนหรือสรรพสิ่ง รูปธรรมหรือนามธรรมเป็นสิ่งที่ชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือพฤติกรรมมนุษย์ ยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

温和—温柔 (นุ่มนวล อุ่น-อ่อนโยน)

“温和” ใช้ในพรรณนาท่าที นิสัย คำพูดของคน และยังสามารถใช้บรรยายสภาพอากาศได้อีกด้วย เช่น 我家乡气候温和。(×温柔) (บ้านเกิดของฉันอากาศเย็นสบาย ไม่ร้อนไม่หนาว) 周老师说话的语调非常温和。(×温柔) (น้ำเสียงของครูโจวอ่อนโยนมาก) “温柔” ใช้ในการพรรณนาความอ่อนโยนของผู้หญิง เช่น 我想找一个温柔、善良的女人做妻子。(✓温和) (ฉันต้องการหาผู้หญิงที่อ่อนโยนและใจดีมาเป็นภรรยา)

地位—位置 (ฐานะ-ตำแหน่ง)

“地位” หมายถึงตำแหน่งหรือฐานะในความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มคน องค์กร มีความหมายเป็นนามธรรม เช่น 在我们国家, 妇女的地位越来越高。(×位置) (ในประเทศของเรา สถานภาพของผู้หญิงสูงขึ้นเรื่อย ๆ) “位置” หมายถึงตำแหน่งที่อยู่หรือที่นั่งที่เป็นรูปธรรม เช่น 这个位置很好, 哪儿都可以看到。(×地位) (ทำเลนี้ดีมาก เห็นได้ทุกที่) และยังมี ความหมายเชิงนามธรรมอีกด้วย ซึ่งจะหมายถึง ฐานะตำแหน่งงาน เช่น 校长这个位置非常重要。(×地位) (ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่นี้มีความสำคัญมาก)

生产—制造 (ผลิต-ประดิษฐ์)

“生产” สามารถใช้กับสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมา และยังสามารถใช้กับสิ่งที่เติบโตขึ้นตามธรรมชาติก็ได้ เช่น 这家公司生产电脑和手机。(✓制造) (บริษัทนี้ผลิตคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ) 北方主要生产小麦、玉米等粮食作物。(×制造) (ภาคเหนือส่วนใหญ่ผลิตธัญพืชเช่นข้าวสาลีและข้าวโพด) แต่ “制造” สามารถใช้ได้กับของที่ทำด้วยมือหรือเครื่องจักรเท่านั้น

2) สถานการณ์หรือการกระทำ คำพ้องบางคำแตกต่างกันตรงที่นำไปใช้กับสถานการณ์หรือการกระทำที่ต่างกัน เช่น พฤติกรรมเชิงบวกหรือเชิงลบ รูปธรรมหรือนามธรรม สถานการณ์ดีหรือไม่ดี ยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

一再—再三 (ครั้งแล้วครั้งเล่า)

ทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกันโดยทั่วไปสามารถใช้แทนที่กันได้ เช่น 经过再三/一再考虑, 我决定明年到中国留学。(หลังจากพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าฉันตัดสินใจไปเรียนที่ประเทศจีนในปีหน้า) แต่ “一再” ยังสามารถขยายพฤติกรรมเชิงลบได้ด้วย เช่น 她最近一再出错误, 不知是怎么回事。(×再三) (ช่วงนี้เขาทำผิดพลาดครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น) แต่ “再三” มักใช้กับพฤติกรรมเชิงบวก หรือพฤติกรรมทั่วไปที่ไม่ได้เน้นว่าจะเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ

达到—到达 (บรรลุถึง-ถึง)

“到达” หมายถึง ถึงไปถึง เป็นการกระทำที่เป็นรูปธรรมเห็นภาพชัดเจน กรรมมักเป็นคำนามบอกสถานที่ เช่น 运动员都提前到达比赛场地。(×达到) (นักกีฬามาถึงสถานที่แข่งขันก่อนเวลา) “达到” หมายถึง บรรลุถึง ถึงระดับ เป็นการกระทำที่เป็นนามธรรม กรรมมักเป็นนามธรรม เช่น 他弹钢琴已经达到了专业程度。(×到达) (เขาเล่นเปียโนอยู่ในระดับมืออาชีพ)

创造—制造 (สร้างสรรค์-สร้าง)

“创造” หมายถึง สร้างสรรค์ ผลลัพธ์ที่ได้มักจะเป็นด้านบวก เช่น 我们用勤劳和智慧创造美好的未来。(×制造) (เราใช้ความพากเพียรและปัญญาเพื่อสร้างอนาคตที่ดีกว่า) “制造” หมายถึง สร้าง สามารถใช้กับผลลัพธ์ที่เป็นด้านลบได้ เช่น 这个假象是他们故意制造出来的, 你可别受迷惑。(×创造) (ภาพลวงตานี้พวกเขาเจตนาสร้างขึ้นมา คุณอย่าไปสับสน)

3) เวลา คำพ้องบางคำใช้กับเวลาต่างกัน ซึ่งบางคำใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปแล้ว บางคำใช้กับเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น

坚决—硬 (เด็ดเดี่ยว-ดิ่งด้น)

“坚决” จะใช้ขยายการกระทำที่ยังไม่เกิดขึ้น เช่น 我们要坚决制止这种不良现象。(×硬) (เราต้องหยุดปรากฏการณ์ที่ไม่ดีนี้อย่างเด็ดขาด) “硬” ใช้กับการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วหรือยังไม่เกิดขึ้นก็ได้ เช่น 我不让他去, 他硬要去。(✓坚决) (ฉันไม่ให้เขาไป แต่เขายืนยันที่จะไป) 他用了两年的时间, 硬把这本书写了出来。(×坚决) (เขาใช้เวลาถึงสองปี เขียนหนังสือเล่มนี้จนเสร็จ)

赶快—急忙 (รีบ-รีบร้อน)

“急忙” ใช้กับการกระทำที่เกิดขึ้นไปแล้ว เช่น 接完电话后, 他急忙跑了出去。
(✓赶快) (หลังจากรับโทรศัพท์ เขาก็รีบวิ่งออกไป) “赶快” ใช้กับการกระทำที่เกิดขึ้นไปแล้วหรือยังไม่
เกิดขึ้นก็ได้ เช่น 你病得很重, 赶快去医院看看吧。(×急忙) (คุณป่วยหนัก รีบไปโรงพยาบาลตรวจดู
หน่อยเถอะ)

1.5 รายการความหมายแตกต่างกัน รายการความหมาย (义项) หมายถึง ความหมายของ
คำที่รวบรวมในพจนานุกรม บางคำอาจมีรายการความหมายเพียงรายการเดียว ขณะเดียวกันบางคำก็มี
ความหมายหลายรายการ คำพ้องส่วนใหญ่มักจะมีหลายรายการความหมาย นอกเหนือจากรายการ
ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันแล้ว ก็ยังมีรายการความหมายที่แตกต่างกันกล่าวคือเป็นรายการ
ความหมายที่อีกคำหนึ่งไม่มี ซึ่งรายการความหมายที่แตกต่างกันนี้ หากมีความสัมพันธ์กับรายการ
ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันแล้วนั้นก็ควรนำมาวิเคราะห์หาความแตกต่างกันด้วย เช่น

高档—高级 (คุณภาพสูง-ระดับสูง)

ทั้งคู่มีความหมายเหมือนกัน คือ “ระดับคุณภาพสูง” สามารถใช้แทนที่กันได้ เช่น 这个
商店卖的都是高档/高级名牌服装。(ร้านนี้ขายเสื้อผ้าดีไซเนอร์ระดับไฮเอนด์) นอกจากนี้ “高级”
ยังหมายถึงระดับขั้นที่สูงได้ด้วย เช่น HSK 高级考试 (×高档) (การสอบวัดระดับภาษาจีน HSK
ระดับสูง) 他现在是公司的高级管理者。(×高档) (ตอนนี้เขาเป็นผู้จัดการระดับสูงของบริษัท)

重复—反复 (ซ้ำ-ครั้งแล้วครั้งเล่า)

ทั้งคู่มีความหมายว่า “ซ้ำ” เหมือนกัน มีการเน้นความหมายต่างกัน บางครั้งใช้แทนที่
แทนที่กันได้ เช่น 这种纸可以重复/反复使用。(กระดาษนี้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้) แต่ “重复”
เป็นเพียงคำกริยามีรายการความหมายเพียงรายการเดียว “反复” นอกจากเป็นคำวิเศษณ์แล้ว ยังเป็น
คำนาม หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ เช่น 斗争往往会有反复。(×重复) (การต่อสู้มักเกิดขึ้นซ้ำ) และ
ยังเป็นคำกริยา หมายถึง เปลี่ยนใจ กลับไปกลับมา ในความหมายนี้ซ้ำคำได้ เช่น 他这个人反反复复,
一会儿说去, 一会儿说不去。(×重复) (เขาพูดจากกลับไปกลับมา เดียวก็ว่าจะไป เดียวก็ว่าจะไม่ไป) หรือ
หมายถึงสถานการณ์ที่ไม่ดีได้เกิดขึ้นซ้ำอีก กำเริบ เช่น 这种病容易反复。(×重复) (โรคนี้อำเริบได้ง่าย)

2. ความแตกต่างด้านไวยากรณ์

ความแตกต่างด้านนี้สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

2.1 คุณสมบัติทางไวยากรณ์

1) ชนิดและหน้าที่ของคำคำพ้องที่ชนิดของคำต่างกันหรือเป็นคำหลายหน้าที่ หน้าที่
ของคำในประโยคนั้น ๆ ก็จะแตกต่างกันตามไปด้วย เช่น

急忙—连忙 (รีบร้อน-รีบเร่ง)

“急忙” เป็นคำคุณศัพท์ สามารถเป็นได้ทั้งบทขยายกริยา บทกริยาและบทเสริม
เช่น 看到有老人上车, 他急忙站起来让座。(✓连忙) (เมื่อเห็นคนแก่คนหนึ่งขึ้นรถมาเขาก็รีบลุกให้
นั่ง) 来的时候急急忙忙的, 连钱包也忘带了。(×连忙) (ตอนมาฉันรีบมากจนลืมเอากระเป๋าใส่ตังค์

มาด้วย) 我上午走得太**急忙**, 忘带手机了。(×**连忙**) (เมื่อเช้าฉันรีบมากจนลืมนำโทรศัพท์มือถือมาด้วย) จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า “**急忙**” ทำหน้าที่เป็นบทขยายกริยา บทกริยาและบทเสริมของประโยคตามลำดับ แต่ “**连忙**” เป็นคำวิเศษณ์ มักใช้เป็นบทขยายกริยา ไม่สามารถเป็นบทกริยาและบทเสริมได้

คำพ้องบางคำถึงแม้ว่าจะเป็นคำชนิดเดียวกัน แต่หน้าที่และวิธีการใช้อาจแตกต่างกันในบางกรณี ยกตัวอย่างเช่น

平常—通常 (ปกติ-โดยทั่วไป)

ทั้งสองคำเป็นคำคุณศัพท์ สามารถใช้เป็นบทขยายคำนาม เช่น **平常/通常**的情况 (สถานการณ์ปกติ) และยังสามารถใช้เป็นบทขยายกริยาได้ด้วย เช่น 这台洗衣机**平常/通常**很少用。(เครื่องซักผ้านี้ปกติจะไม่ค่อยได้ใช้) ขณะเดียวกัน “**平常**” ยังสามารถใช้เป็นบทกริยาได้อีกด้วย เช่น 她的长相很**平常**, 没有吸引人的地方。(×**通常**) (หน้าตาเธอธรรมดามาก ไม่มีแรงดึงดูด) แต่ “**通常**” ไม่สามารถใช้เป็นบทกริยาได้

2) การซ้ำคำ โดยทั่วไปในภาษาจีนคำกริยาและคำคุณศัพท์สามารถซ้ำคำได้ รวมถึงคำวิเศษณ์บางคำก็สามารถซ้ำคำได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในคำพ้องบางคู่จะมีความแตกต่างกันในด้านการซ้ำคำ เช่น **连忙—急忙** (รีบเร่ง-รีบร้อน) **往返—来回** (ไป ๆ มา ๆ -ไปกลับ) **陆续—不断** (ทยอย-อย่างต่อเนื่อง) คำหลังสามารถซ้ำคำได้ดังนี้ **急急忙忙 来来回回 陆陆续续** ตามลำดับ แต่คำหน้าไม่สามารถซ้ำคำได้

2.2 การรวมตัวและการกระจายตัว ความแตกต่างด้านการรวมตัวหมายถึงคำพ้องแต่ละคำนั้นสามารถใช้ร่วมกับคำประเภทใดหรือไม่สามารถใช้ร่วมกับคำประเภทใด กล่าวคือประเภทของคำที่มีปรากฏอยู่ด้านหน้าหรือด้านหลังคำพ้องแตกต่างกัน สำหรับความแตกต่างด้านการกระจายตัวของคำพ้องในประโยคหมายถึงคำพ้องปรากฏในโครงสร้างหรือตำแหน่งในประโยคต่างกัน

1) ส่วนหน้าและส่วนหลังของคำพ้องต่างกัน คำที่มีปรากฏอยู่ด้านหน้าหรือด้านหลังคำพ้องแตกต่างกัน ซึ่งก็คือความแตกต่างของการเข้าคู่ของ “กริยา-กรรม” “กริยา-ส่วนเสริม” หรือ “ส่วนขยาย-ส่วนหลัก”

(1) ส่วนหน้าของคำพ้องต่างกัน เช่น

等待—期待 (รอคอย-เฝ้ารอ)

ทั้งคู่เป็นคำกริยา คำว่า “**期待**” สามารถขยายด้วยคำวิเศษณ์บอกระดับได้ แต่ “**等待**” ไม่สามารถขยายด้วยคำวิเศษณ์บอกระดับได้ เช่น 我现在**很期待**他们帮助我。(×**等待**) (ฉันรอคอยพวกเขาจะมาช่วยเหลือฉันในตอนนี้นี้) นอกจากนี้ “**期待**” ยังเป็นกรรมของคำกริยา “**充满**” ได้ เช่น 教练的讲话里**充满了期待**。(×**等待**) (คำพูดของโค้ชเต็มไปด้วยความคาดหวัง)

平常—通常 (ธรรมดา-โดยทั่วไป)

ทั้งสองคำเป็นคำคุณศัพท์ “**平常**” ด้านหน้าจะขยายด้วยคำวิเศษณ์บอกระดับได้ แต่ “**通常**” จะขยายด้วยคำวิเศษณ์บอกระดับไม่ได้ เช่น 她的长相**很平常**, 没有吸引人的地方。(×**通常**) (หน้าตาเธอธรรมดามาก ไม่มีแรงดึงดูด)

(2) ส่วนหลังของคำพ้องต่างกัน เช่น

怪不得—难怪 (มีนำเล่า-มีนำละ)

“怪不得” เป็นคำที่มีโครงสร้างแบบ “กริยา-ส่วนเสริม” เมื่อใช้เป็นบทกริยา ด้านหลังต้องมีกรรมมารองรับเสมอ เช่น **怪不得** 看不到他了, 原来他回国了。(✓难怪) (ไม่น่าหละฉันไม่ได้เจอเขาแล้ว เขากลับประเทศจีนแล้วนี่เอง) แต่ “难怪” เป็นคำที่มีโครงสร้างแบบ “ส่วนขยาย-กริยา” เมื่อใช้เป็นบทกริยาของประโยคสามารถมีกรรมหรือไม่มีกรรมมารองรับก็ได้ เช่น 她刚来中国, 生活还不习惯, 想家也**难怪**。(×怪不得) (เธอเพิ่งมาที่ประเทศจีน ยังไม่คุ้นเคยกับการใช้ชีวิต จึงไม่น่าแปลกใจที่เธอคิดถึงบ้าน)

显得—显示 (ปรากฏให้เห็น-แสดงออกอย่างชัดเจน)

“显得” ด้านหลังสามารถตามด้วยกรรมที่เป็นคำคุณศัพท์ เช่น 她穿上这条裙子**显得**更漂亮。(×显示) (เขาใส่กระโปรงตัวนี้แล้วดูสวยมากขึ้นไปอีก) แต่ “显示” กรรมที่ตามหลังนั้นจะเป็นคำนาม เช่น 今天的考试**显示**了他的真实水平。(×显得) (ข้อสอบวันนี้เผยระดับที่แท้จริงของเขาออกมา)

不断—陆续 (อย่างต่อเนื่อง-ทยอย)

“陆续” ด้านหลังจะตามด้วย “ตัวเลข+ลักษณะนาม” เช่น 他们公司**陆续**推出了三四款新产品。(×不断) (บริษัทของพวกเขาได้เปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่สามหรือสี่รายการอย่างต่อเนื่อง) แต่ “不断” ด้านหลังจะไม่สามารถตามด้วย “ตัวเลข+ลักษณะนาม” ได้ เช่น 他们公司**不断**推出了新产品。(✓陆续) (บริษัทของพวกเขาได้เปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง)

2) ตำแหน่งของคำในประโยค คำพ้องบางคำมีตำแหน่งที่ปรากฏในประโยคที่แตกต่างกัน เช่น หน้าประธาน หลังประธาน หน้าประโยค กลางประโยคหรือประโยคย่อย เช่น

多亏—幸亏 (ดีที่ได้-โชคดีที่)

“多亏” เป็นคำกริยาและคำวิเศษณ์ จะวางไว้หน้าประธาน เช่น **多亏**你给我借钱, 要不我们就倒闭了。(✓幸亏) (ขอบคุณที่คุณให้ฉันยืมเงิน ไม่อย่างนั้นเราก็ก้มละลายไปแล้ว) “幸亏” เป็นคำวิเศษณ์ สามารถวางหน้าหรือหลังประธานก็ได้ เช่น 突然下起了雨, 我**幸亏**带了雨伞, 才没被淋。(×多亏) (อยู่ดี ๆ ฝนก็เริ่มตก โชคดีที่ฉันเอาร่มมา เลยไม่เปียก)

急忙—连忙 (รีบร้อน-รีบเร่ง)

“连忙” มักจะอยู่ประโยคย่อยด้านหลัง ทำหน้าที่เป็นบทขยายกริยา ไม่สามารถเป็นบทกริยาและบทเสริมได้ เช่น 看到有老人上车, 他**连忙**站起来让座。(✓急忙) (เมื่อเห็นคนแก่คนหนึ่งขึ้นรถมา เขาก็รีบลุกให้ที่นั่ง) แต่ “急忙” ไม่มีข้อจำกัดนี้

2.3 รูปประโยค คำพ้องบางคำจะใช้ในประโยคต่างชนิดกัน เช่น

赶快—尽快 (รีบ-เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้)

“赶快” สามารถใช้ในประโยคคำสั่งได้ แต่ “尽快” จะไม่สามารถใช้ในประโยคคำสั่งได้ เช่น 爸爸有事找你, **赶快**回家吧。(×尽快) (พ่อดีมีธุระเรียกหาคุณ รีบกลับบ้านเถอะ)

谦虚—虚心 (ถ่อมตัว)

“谦虚” สามารถใช้ในประโยคคำสั่งรูปปฏิเสธได้ แต่ “虚心” ไม่สามารถใช้ในประโยคคำสั่งได้ เช่น 你就别谦虚了, 我们知道你肯定能做好。(×虚心) (คุณอย่าถ่อมตัวไปเลย เรายังว่าคุณทำได้ดี)

促进—促使 (ส่งเสริม-กระตุ้น ก่อให้เกิด)

“促进” ด้านหลังมักตามด้วยกรรมที่เป็นคำกริยา เช่น 这次访问促进了两国关系的发展。(×促使) (การมาเยือนครั้งนี้ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ) แต่ “促使” มักใช้เป็นกริยาตัวแรกในประโยคบทควบ (兼语句) เช่น 父母的话促使他改变了原来的决定。(×促进) (คำพูดของพ่อแม่ทำให้เขาเปลี่ยนการตัดสินใจจากเดิม)

何必—未必 (ทำไมจะต้อง-ไม่แน่ว่าจะ)

“何必” ใช้ในประโยคย่อนถามและท้ายประโยคมักมีคำเสริมน้ำเสียง “呢” เช่น 坐公共汽车很方便, 何必打车呢? (×未必) (ขึ้นรถเมล์สะดวกมาก ทำไมต้องนั่งแท็กซี่) แต่ “未必” ด้านหลังจะตามด้วยประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธก็ได้ เช่น 你去试试吧, 他未必肯帮忙。(×何必) (คุณก็ลองดูเถอะ เขาอาจจะไม่ยอมช่วย) 你去试试吧, 他未必不肯帮忙。(×何必) (ลองดูเถอะ เขาอาจจะยอมช่วย)

重复—反复 (ซ้ำ-ครั้งแล้วครั้งเล่า)

“重复” สามารถใช้ในประโยคคำสั่งได้ แต่ “反复” โดยทั่วไปจะไม่ใช้ในประโยคคำสั่ง เช่น 我没听清楚, 请你重复一遍可以吗? (×反复) (ฉันฟังไม่ชัดคุณช่วยพูดอีกทีได้ไหม)

2.4 ความแตกต่างด้านการนำไปใช้นอกจากความแตกต่างด้านความหมายและไวยากรณ์แล้ว คำพ้องยังมีความแตกต่างด้านการนำไปใช้ด้วย กล่าวคือคำพ้องบางคำความหมายใกล้เคียงกันมาก คุณสมบัติด้านไวยากรณ์ก็เหมือนกัน เพียงแต่ใช้ในบริบทที่แตกต่างกันเท่านั้น

1) รูปแบบภาษา

(1) ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น

赶快—赶紧 (เร่งรีบ-รีบ)

“赶紧” มักใช้ในภาษาพูด “赶快” ใช้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

看不起—轻视 (ดูถูก-ดูหมิ่น)

“看不起” มักใช้ในภาษาพูด “轻视” มักใช้ในภาษาเขียน

硬—坚决 (ดิ่งตัน-เด็ดเดี่ยว)

“硬” มักใช้ในภาษาพูด “坚决” ใช้ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน

立刻—立即 (เดี๋ยวนี้-ทันที)

“立刻” ภาษาพูด “立即” มักใช้ในภาษาเขียน

(2) โอกาสที่นำไปใช้ต่างกัน เช่น

称赞—赞扬 (ชื่นชม-สรรเสริญ)

“赞扬” ใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ ส่วนคำว่า “称赞” ใช้ในสถานการณ์ทั่วไป เช่น 他们在讲话中热烈赞扬两国人民之间的友谊。(×称赞) (ในการกล่าวสุนทรพจน์ พวกเขายกย่องมิตรภาพระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ) 老师称赞这孩子是个天才。(×赞扬) (ครูชมเด็กคนนี้เป็นเด็กอัจฉริยะ)

2) สีสันด้านอารมณ์ความรู้สึก คำศัพท์นอกจากความหมายพื้นฐานแล้ว ยังแฝงความหมายที่แสดงถึงสีสันด้านอารมณ์ความรู้สึกด้วย เช่น ความหมายบวก ความหมายลบ ความหมายกลางหรือแฝงความหมายที่แสดงความรู้สึกเคารพนับถือ คำพ้องบางคู่มีสีสันด้านอารมณ์และความรู้สึกที่แตกต่างกัน เช่น

成果—后果 (ผลงาน-ผลที่ตามมา)

“成果” หมายถึง ผลงาน ผลสำเร็จ มีความหมายบวก เช่น 经过努力, 他得到了很大的成果。(×后果) (หลังจากการทำงานหนัก เขาได้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยม) แต่ “后果” หมายถึง ผลที่ตามมา มีความหมายลบ เช่น 她这样做的后果是毁了自己的前途。(×成果) (ผลที่ตามมาของการทำสิ่งนี้คือการทำลายอนาคตของเธอเอง)

激烈—热烈 (รุนแรง ดุเดือด-อบอุ่น กระตือรือร้น)

สองคำนี้เมื่อแปลเป็นภาษาไทยพบว่าเป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันและไม่สามารถใช้แทนที่กันได้แต่ 杨寄洲, 贾永芬 (2003, pp.612-613) ได้จัดให้เป็นคำพ้องความหมาย (近义词) เนื่องจากเห็นว่าเป็นคำที่ผู้เรียนมักเกิดความสับสนได้ง่าย “激烈” หมายถึงรุนแรง ดุเดือด(การกระทำ คำพูด) มีความหมายลบ เช่น 双方的争吵越来越激烈。(×热烈) (การทะเลาะกันของทั้งสองฝ่ายเริ่มรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ) “热烈” หมายถึง ด้วยความชื่นชมยินดี อบอุ่นกระตือรือร้น มีความหมายบวก เช่น 热烈欢迎新同学! (×激烈) (ยินดีต้อนรับนักศึกษาใหม่อย่างอบอุ่น)

尊敬—尊重 (เคารพนบนอบ-เคารพให้เกียรติ)

“尊敬” มีความหมายด้านอารมณ์ความรู้สึก หมายถึงเคารพนบนอบผู้อาวุโสส่วนใหญ่มักเป็นการใช้กับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาเคารพผู้บังคับบัญชา คนรุ่นหลังเคารพคนรุ่นก่อน แต่ “尊重” สามารถใช้กับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาเคารพผู้บังคับบัญชา คนรุ่นหลังเคารพคนรุ่นก่อน และยังสามารถใช้กับผู้บังคับบัญชาเคารพให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา คนรุ่นก่อนเคารพให้เกียรติคนรุ่นหลังได้ด้วย เช่น 我们都尊敬王校长。(✓尊重) (พวกเราทุกคนเคารพอาจารย์หวาง) 老师也应该尊重学生。(×尊敬) (ครูควรให้เกียรตินักเรียนด้วย)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องทั้งด้านความหมาย ไวยากรณ์และการนำไปใช้ พบว่าความแตกต่างด้านความหมายเป็นความแตกต่างขั้นพื้นฐานที่สุดของคำพ้อง 赵新, 洪炜, 张静静 (2014, p.160) กล่าวว่า “ความแตกต่างด้านความหมายมักจะนำไปสู่ความแตกต่างในด้านไวยากรณ์และการ

นำไปใช้ในหลาย ๆ ด้าน” ซึ่งความแตกต่างด้านความหมายสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ เน้นความหมายแตกต่างกัน ระดับความหมายแตกต่างกัน ขอบเขตของความหมายแตกต่างกัน การประยุกต์ใช้ความหมาย และรายการความหมายแตกต่างกันขณะเดียวกันแม้ว่าจะนำลักษณะความแตกต่างที่พบมาจัดกลุ่ม แต่คำพ้องแต่ละคำก็มีความแตกต่างด้านความหมายหลายลักษณะรวมกัน เช่น

爱惜—珍惜 “爱惜” เน้นความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ “珍惜” เน้นทะนุถนอมและเห็นคุณค่าเหมือนทรัพย์สินมีค่าอันล้ำค่าซึ่งคำว่า “珍惜” จะมีระดับความหมายที่หนักกว่านอกจากจะมีความหมายเน้น และระดับความหมายที่แตกต่างกันแล้วในด้านการประยุกต์ใช้ความหมายก็ต่างกันด้วย “爱惜” จะใช้ได้กับทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรม (เช่น 动物 สัตว์) และนามธรรม (เช่น 生命 ชีวิต/时间 เวลา) ส่วน “珍惜” มักใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรม (เช่น 生命 ชีวิต/时间 เวลา)

ความแตกต่างด้านความหมายของคำพ้องเป็นความแตกต่าง “ภายใน” ที่ละเอียดลึกซึ้งและเข้าใจยาก ดังนั้นการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านความหมายเพียงอย่างเดียวบางครั้งก็ไม่สามารถแยกแยะความต่างได้อย่างชัดเจนโดยเมื่อเปรียบเทียบกับความแตกต่างด้านความหมายแล้ว ความแตกต่างด้านไวยากรณ์นั้นเป็นความแตกต่าง “ภายนอก” ที่เห็นได้ชัดเจน ค่อนข้างง่ายต่อการทำความเข้าใจ ดังเช่น 洪炜 (2016) ได้ศึกษาความยากง่ายในการเรียนรู้การจำแนกความต่างของคำพ้องของผู้เรียนต่างชาติ พบว่าการเรียนรู้ความแตกต่างด้านไวยากรณ์มีความง่ายกว่าความแตกต่างด้านความหมายแต่อย่างไรก็ดี สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ การวิเคราะห์ความแตกต่างด้านไวยากรณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยแยกแยะความแตกต่างของคำพ้องให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

แต่ทว่าในบางครั้งผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำตลอดจนไวยากรณ์แล้ว แต่มีการนำไปใช้ในสถานการณ์หรือรูปแบบภาษาที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นการวิเคราะห์ความต่างด้านการนำไปใช้จะช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้คำได้อย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่าคำพ้องแต่ละคำมีความแตกต่างหลายด้านรวมกัน ดังนั้นการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องควรวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ร่วมกัน แต่ทว่าในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่สามารถอธิบายความแตกต่างทุกด้านได้ เนื่องจากมีระยะเวลาที่จำกัด อีกทั้งผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจความแตกต่างทั้งหมดได้ในระยะเวลาอันสั้นและในทางกลับกันอาจส่งผลเสียต่อทัศนคติในการเรียน ทำให้ผู้เรียนคิดว่าคำพ้องนั้นยากและซับซ้อนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความกระตือรือร้นในการเรียนของผู้เรียนได้ ดังนั้นการอธิบายความแตกต่างของคำพ้องความหมายจึงไม่ต้องการการอธิบายทั้งหมด แต่ควรเลือกเฉพาะความแตกต่างที่สำคัญมาอธิบายเท่านั้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาเฉพาะคำแท้ (实词) ซึ่งประกอบไปด้วยคำกริยา คำนาม คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ ซึ่งคำทั้ง 4 ชนิดนี้ เป็นชนิดของคำที่พบว่ามีจำนวนคำพ้องความหมายมากที่สุด (赵新, 洪炜, 张静静, 2014, p.38) และจำนวนคำศัพท์ที่นำมาวิเคราะห์มีขอบเขตจำกัด จึงส่งผลให้ลักษณะความแตกต่างของประเด็นย่อยในการเปรียบเทียบทั้งด้านความหมาย ไวยากรณ์และการใช้คำ อาจไม่

ครอบคลุมทั้งหมด อีกทั้งชนิดของคำที่แตกต่างกัน ประเด็นย่อยที่จะนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบก็จะแตกต่างกันตามไปด้วยส่วนคำพ้องความหมายที่เป็นคำไม่แท้ (虚词) มีความหมายค่อนข้างเป็นนามธรรม ไวยากรณ์ ตลอดจนการนำไปใช้ก็แตกต่างจากคำแท้ (实词) โดยสิ้นเชิง

จากการศึกษาผู้วิจัยมองเห็นว่าสามารถขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมคำศัพท์ในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ทุกระดับได้ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างในด้านต่าง ๆ และนำมาปรับปรุงเพิ่มเติมในประเด็นย่อยภายใต้กรอบการวิเคราะห์คำพ้องความหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาคำพ้องความหมายที่เป็นคำไม่แท้โดยเฉพาะ เพื่อพัฒนากรอบและประเด็นในการวิเคราะห์ความแตกต่างที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ต่อไป

นอกจากนี้เนื่องจากคำพ้องแต่ละคำมีความแตกต่างในหลายด้านรวมกัน แต่ด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอนภายในชั้นเรียน ตลอดจนขีดจำกัดในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละครั้ง ทำให้ไม่สามารถอธิบายความแตกต่างทุกด้านได้ดังนั้นการนำข้อมูลลักษณะความแตกต่างของคำพ้องมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนนั้น ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญและระดับความยากง่ายของความแตกต่างในแต่ละด้านอย่างเป็นระบบ เพื่อต่อยอดในการนำไปใช้พัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- สุพิชญา ชัยโชติรานันท์. (2558). การศึกษาข้อผิดพลาดการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจในมิติด้านไวยากรณ์. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7(1), หน้า116-126.
- หลิน ฉายจวิน. (2561). การศึกษาความยากง่ายในการเรียนรู้การจำแนกความต่างคำความหมายใกล้เคียง ในภาษาจีนของนักศึกษาชาวไทยในแต่ละระดับ. *วารสารจีนศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 11(1), หน้า 143-173.
- 池昌海. (1998). 五十年汉语同义词研究焦点概述. *杭州大学学报*, 22(2), pp.59-64.
- 洪炜. (2012). 面向汉语二语教学的近义词研究综述. *华文教学与研究*, 第 4 期, pp.44-51.
- 洪炜. (2016). 近义词五种差异的习得难度考察. *华文教学与研究*, 第 2 期, pp.10-18.
- 李禄兴. (2014). *新 HSK5000 词分级词典 4~5 级*. 北京: 北京语言大学出版社.
- 孟祥英. (1997). 谈对外汉语教学中的近义词辨析. *天津师大学报*, 第 3 期, pp.72-76.
- 秀莲 (Chanicha Kidprasert). (2016). *泰国华语与汉语普通话书面语差异研究*. 博士学位论文 汉语言文字学, 黑龙江大学.
- 杨寄洲, 贾永芬. (2003). *1700 对近义词语用法对比*. (2014.9 重印). 北京: 北京语言大学出版社.
- 赵新, 洪炜, 张静静. (2014). *汉语近义词研究与教学*. 北京: 商务印书馆.
- 赵新, 刘若云. (2005). 编写《外国人实用近义词词典》的几个基本问题. *辞书研究*, 4, pp.57-67.